Lietas Nr.1A30045519
Lietas arhīva Nr.104AA-0205-20/19

SPRIEDUMS
Rīgā 2020. gada 27. februārī

Rīgas apgabaltiesas Krimināllietu tiesas kolēģijas
tiesnese Aina Nicmane,
tiesnese Diāna Dumbre,
tiesnese Signe Kalniņa,
rakstveida procesā izskatīja administratīvā pārkāpuma lietu saistībā ar Rīgas pašvaldības policijas priekšnieka Jura Lūkasa apelācijas sūdzību par Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas 2020.gada 8.janvāra spriedumu.

Aprakstošā daļa

[1] 2019.gada 19.aprīlī Rīgas pašvaldības policijas Latgales pārvaldes inspektors Aldis Popens sastādīja administratīvā pārkāpuma protokolu – lēmumu Nr.513168772 (turpmāk arī – Protokols) par to, ka 2019.gada 19.aprīlī plkst.08:59 transportlīdzeklis /TL marka/, valsts reģistrācijas numurs /reģistrācijas numurs/ (turpmāk – Transportlīdzeklis) bija novietots stāvēšanai /adrese/, ārpus ceļa vai tā paplašinājuma, neievērojot Ceļu satiksmes noteikumu 144.puntā noteiktās prasības (materiāla 7.lapa).

Pamatojoties uz Ceļu satiksmes likuma 43.^{2}pantu, Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa (turpmāk arī – LAPK) 149.^{10}panta devīto daļu uzlikts naudas sods 30 *euro* (turpmāk arī – Sākotnējais lēmums) (materiāla 7.lapa).

[2] Par Sākotnējo lēmumu [1] sūdzību ar pielikumu (izziņu no CSDD) iesniedza /pers. A/, lūdzot anulēt Protokolu saistībā ar to, ka transportlīdzeklis 2013.gada 12.februārī nodots realizācijai transportlīdzekļu tirdzniecības uzņēmumā SIA "/Nosaukums/", reģistra Nr./reģistrācijas numurs/ un 2014.gada 2.decembrī automobilis pārdots citai fiziskai personai un izsniegta īpašumtiesību apliecību Nr.AB386950 (materiāla 18., 19.lapa).

[3] Ar Rīgas pašvaldības policijas 2019.gada 31.maija lēmumu Nr.D57/01/513168772/1 (turpmāk – Iestādes lēmums) Sākotnējais lēmums [1] atstāts negrozīts, bet sūdzība [2] noraidīta (materiāla 4. – 5.lapa).

[4] Par Iestādes lēmumu [3] sūdzību ar pielikumu (izziņu no CSDD) iesniedza /pers. A/, lūdzot atcelt Iestādes lēmumu [3], norādot sūdzībai [2] analoģiskus argumentus un papildinot, ka transportlīdzeklis tika pārdots citai fiziskai personai. Jaunais Transportlīdzekļa īpašnieks automašīnu nav reģistrējis CSDD. Viņam nav iespēju sazināties ar jauno īpašnieku un pieņemt jebkādus mērus, lai transportlīdzeklis tiktu reģistrēts. Lūdz atcelt piespriesto sodu (materiāla 1., 2.lapa).

[5] Ar Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas (turpmāk arī – Tiesa) 2020.gada 8.janvāra spriedumu atcelts Rīgas pašvaldības policijas 2019.gada 31.maija lēmums Nr.D57/01/513168772/1 un izbeigta administratīvā pārkāpuma lieta (Tiesas materiāla 10. – 13.lapa).

[6] Par pirmās instances tiesas spriedumu [5] (Tiesas materiāla 10. – 13.lapa) apelācijas sūdzību iesniedza Rīgas pašvaldības policijas priekšnieks Juris Lūkass (Tiesas materiāla 15. – 21.lapa), lūdzot atcelt Tiesas spriedumu, jo tas ir nepamatots un tiek pārsūdzēts pilnā apjomā turpmāk norādīto argumentu dēļ.

Sūdzības iesniedzējs citē pirmās instances tiesas spriedumā norādītos motīvus, normatīvo regulējumu un norāda, ka Iestādes ieskatā lietā ir strīds par to, vai administratīvā pārkāpuma izdarīšanas brīdī transportlīdzekļa īpašnieks bija /pers. A/ vai cita, nenoskaidrota persona, nevis par to, kurš lēmumā norādītajā vietā un laikā stāvēšanai novietoja transportlīdzekli, jo administratīvā pārkāpuma Protokols sastādīts bez transportlīdzekļa vadītāja klātbūtnes. Līdz ar to sods par apstāšanās vai stāvēšanas noteikumu pārkāpumu tiek piemērots transportlīdzekļu un to vadītāju valsts reģistrā norādītajam transportlīdzekļa īpašniekam (valdītājam), nevis vadītājam.

Saskaņā ar lietas materiālos esošo CSDD Informatīvās sistēmas datu bāzē redzamo informāciju ir redzams, ka pārkāpuma izdarīšanas brīdī transportlīdzekļa īpašnieks ir /pers. A/, līdz ar to Iestādes lēmums ir pamatots.

Tiesa spriedumā norāda, ka noņemot transportlīdzekli no uzskaites atsavināšanai Latvijā vai izvešanai no Latvijas, tiek izbeigta reģistrētā turētāja atbildība par pārkāpumiem, kas ar transportlīdzekli izdarīti ceļu satiksmē.

Iestādes ieskatā transportlīdzekļa noņemšana no uzskaites pati par sevi /pers. A/ nevar pasargāt no tiesiskām sekām, kas administratīvo pārkāpumu gadījumā likumā paredzētas transportlīdzekļu īpašniekiem, jo transportlīdzekļa īpašnieks ir atbildīgs par viņa īpašumā esošā transportlīdzekļa nodošanu citām personām. Šo aspektu Tiesa nav analizējusi.

No tiesību normām izriet, ka tieši transportlīdzekļa īpašniekam (likumīgajam turētājam vai valdītājam) ir jāiesniedz pierādījumi, kas apliecina, ka tās norādītā persona pārkāpuma izdarīšanas brīdī bija transportlīdzekļa vadītājs. Šiem pierādījumiem ir jābūt pietiekamiem, ticamiem un attiecināmiem uz konstatēto pārkāpumu tādā apjomā, lai policijas iestāde varētu pieņemt pamatotu lēmumu par soda piemērošanu attiecīgajam transportlīdzekļa vadītājam. /pers. A/ šos nosacījumus nav izpildījis.

Turklāt Protokola sastādīšanas laikā transportlīdzeklis nebija nodots tirdzniecībai transportlīdzekļu tirdzniecības uzņēmumā, bet jau pārdots citai fiziskai personai, ko apliecina /pers. A/ sūdzībā un CSDD izziņā norādītās ziņas.

Tiesa pēc būtības nepareizi izskatīja administratīvā pārkāpuma lietu, jo lietā ir strīds par to vai administratīvā pārkāpuma izdarīšanas brīdī transportlīdzekļa īpašnieks bija /pers. A/ vai cita persona, nevis par to, kura persona (transportlīdzekļa vadītājs) norādītajā vietā un laikā stāvēšanai novietoja transportlīdzekli. Tiesa nepareizi novērtēja lietā esošos pierādījumus un nonāca pie nepareizas lietas izspriešanas, kā rezultātā tika nolemts atcelt lēmumu un izbeigt lietu, nesaucot /pers. A/ pie administratīvās atbildības.

Lūdz atcelt tiesas spriedumu, izskatīt lietu pēc būtības, atstāt negrozītu Rīgas pašvaldības policijas 2019.gada 31.maija lēmumu Nr.D57/01/513168772/1.

[7] Saskaņā ar LAPK 289.^{21}panta nosacījumiem, tiesas kolēģija, izskatot apelācijas sūdzību rakstveida procesā, nekonstatēja objektīvu pamatu

pēc savas iniciatīvas pieņemt lēmumu par sūdzības izskatīšanu tiesas sēdē. Noraidījumi tiesas sastāvam vai atsevišķam tiesnesim nav pieteikti.

Motīvu daļa

[8] Tiesas kolēģija, pārbaudījusi lietas materiālus, izvērtējusi pārsūdzētā sprieduma [5] pamatojumu, apelācijas sūdzībā [6] izteiktos argumentus, atzīst, ka apelācijas sūdzība [6] noraidāma, bet Tiesas spriedums [5] atstājams negrozīts.

[9] Tiesas kolēģija atzīst, ka pirmās instances tiesa [5] pamatoti atcēla Rīgas pašvaldības policijas 2019.gada 31.maija lēmumu Nr.D57/01/513168772/1 un izbeidza administratīvā pārkāpuma lietu.

Tiesas kolēģija, pārbaudījusi lietā esošos materiālus, atzīst, ka pirmās instances tiesas secinājumi atbilst administratīvā pārkāpuma lietā nodibinātajiem apstākļiem. Pirmās instances tiesa pareizi novērtēja lietā iegūtos pierādījumus un Tiesas spriedums [5] ir motivēts, pamatots un likumīgs.

[10] Tiesas kolēģija vērtē apelācijas sūdzībā [6] norādītos argumentus un konstatē turpmāk minēto.

Saskaņā ar LAPK 7.pantu nevienam nevar piemērot ietekmēšanas līdzekli par administratīvo pārkāpumu citādi kā uz likuma pamata un likumā noteiktajā kārtībā. Lietvedība par administratīvajiem pārkāpumiem veicama, stingri ievērojot likumību. Pilnvarotās iestādes un amatpersonas administratīvās ietekmēšanas līdzekļus piemēro savas kompetences ietvaros, stingrā saskaņā ar likumu. Likuma prasību ievērošanu, piemērojot ietekmēšanas līdzekļus par administratīvajiem pārkāpumiem, nodrošina ar augstāku institūciju un amatpersonu realizētu sistemātisku kontroli, prokurora uzraudzību, pārsūdzēšanas tiesībām un citos likumā noteiktajos veidos.

Tiesas kolēģija secina, ka Iestāde minētās prasības nav ievērojusi.

[10.1] Sūdzības iesniedzējs sūdzībā [6] norāda, ka lietā pastāv strīds par to vai administratīvā pārkāpuma izdarīšanas brīdī transportlīdzekļa īpašnieks bija /pers. A/ vai cita persona.

Iestāde uzskata, ka /pers. A/ bija Transportlīdzekļa īpašnieks pārkāpuma fiksēšanas brīdī, ņemot vērā CSDD sistēmā norādītas ziņas.

Tiesas kolēģija vērš uzmanību, ka īpašuma tiesības nosaka Civillikuma normas, nevis ieraksts CSDD reģistrā.

Saskaņā ar Civillikuma 1032.pantu ar īpašnieka gribu viņa īpašuma tiesība uz kādu lietu izbeidzas, kad viņš lietu atmet, nenododams citam, kā arī kad viņš īpašuma tiesību uz to atdod citam.

/pers. A/, pārsūdzot gan Sākotnējo gan Iestādes lēmumu norādīja, ka nav Transportlīdzekļa īpašnieks, ko apliecina sūdzībām [2], [4] pievienotā izziņa no CSDD, no kuras izriet, ka Transportlīdzeklis tika pārdots citai fiziskai personai jau 2014.gada 2.decembrī un izsniegta īpašumtiesību apliecība Nr.AB386950. Turklāt transportlīdzeklis jau 2013.gada 12.februārī bija nodots realizācijai transportlīdzekļu tirdzniecības uzņēmumā SIA "/Nosaukums/", reģistra Nr./reģistrācijas numurs/un noņemts no uzskaites atsavināšanai Latvijā.

Līdz ar to tiesas kolēģija atzīst, ka Iestādei, izskatot sūdzību [2], nebija tiesiska pamata atstāt negrozītu Sākotnējo lēmumu [1], ignorējot izziņā norādītās ziņas un nepamatoti norādot, ka /pers. A/ nav iesniedzis pietiekamus pierādījumus, ka transportlīdzekli Protokolā norādītajā laikā lietoja cita persona.

Tiesas kolēģija, pretēji apelācijas sūdzībā norādītajam, atzīst, ka /pers. A/ izpildīja Ceļu satiksmes likuma 43.^{2}panta devītās daļas prasības norādot visas ziņas, kas bija viņa rīcībā saistībā ar transportlīdzekli un jauno transportlīdzekļa īpašnieku, līdz ar to Iestādei nebija pamata uzskatīt, ka viņš administratīvā pārkāpuma izdarīšanas brīdī bija Transportlīdzekļa īpašnieks un saskaņā ar LAPK 272.pantu atzīt, ka /pers. A/ ir vainīgs administratīvā pārkāpuma izdarīšanā.

Tiesas kolēģija secina, ka Tiesa, izvērtējot lietā iegūtās ziņas, pamatoti konstatēja, ka pastāv pamatotas šaubas par /pers. A/ vainu administratīvā pārkāpuma izdarīšanā un izbeidza administratīvā pārkāpuma lietu.

LAPK 243.panta otrā daļa noteic, ka Iestādē pierādīšanas pienākums administratīvā pārkāpuma lietvedībā ir institūcijai (amatpersonai), kura sauc personu pie administratīvās atbildības, bet tiesā – Iestādei.

Tiesa pamatoti norādīja, ka lietā nav ziņu, ka Iestāde, kura veica lietvedību administratīvā pārkāpuma lietā būtu veikusi darbības, lai noskaidrotu personu, kurai izsniegta īpašumtiesību apliecība uz transportlīdzekli.

Tiesas kolēģija secina, ka Iestāde ārpus saprātīgām šaubām nav pierādījusi, ka /pers. A/ Protokolā norādītajā vietā un laikā izdarīja administratīvo pārkāpumu, līdz ar to nepastāv pamats atcelt Tiesas spriedumu [5] un atstāt negrozītu Iestādes lēmumu [4].

[10.2] Iestāde, interpretējot normatīvo regulējumu, apelācijas sūdzībā [6] norāda, ka transportlīdzekļa noņemšana no uzskaites pati par sevi /pers. A/ nevar pasargāt no tiesiskām sekām, kas administratīvo pārkāpumu gadījumā likumā paredzētas transportlīdzekļu īpašniekiem, jo transportlīdzekļa īpašnieks ir atbildīgs par viņa īpašumā esošā transportlīdzekļa nodošanu citām personām.

Tiesas kolēģija vērš uzmanību, ka /pers. A/ ir nevis nodevis savā īpašumā esošo transportlīdzekli citām personām, bet ir to pārdevis, ko apliecina CSDD izziņa [2], [4] un īpašuma tiesības ir citai personai, par kuras pārkāpumiem /pers. A/ nevar būt atbildīgs, jo viņa īpašuma tiesības izbeidzās brīdī, kad īpašuma tiesības ieguva cita persona. Apstāklis, ka jaunais īpašnieks nereģistrē savas īpašuma tiesības CSDD, nevar būt par pamatu soda uzlikšanai pēdējam CSDD reģistrā reģistrētajam īpašniekam.

Tiesas kolēģija sūdzības iesniedzēja viedokli [6] atzīst par nepamatotu, ņemot vērā, ka pastāv pamatotas šaubas, ka /pers. A/ administratīvā pārkāpuma izdarīšanas laikā bija transportlīdzekļa īpašnieks, jo transportlīdzeklis tika pārdots un viņa īpašuma tiesības tika izbeigtas. Iestādes argumenti [6] nevar būt par pamatu atcelt Tiesas spriedumu [5].

[10.3] Ņemot vērā iepriekš punktos [8] – [10.2] minēto, tiesas kolēģija atzīst, ka Tiesas spriedums [5] ir tiesisks un pamatots un atstājams negrozīts, bet apelācijas sūdzība [6] noraidāma.

Tiesas kolēģija konstatē, ka apelācijas sūdzībā [6] par Tiesas spriedumu [5] nav norādīts neviens pierādījums, apstāklis, vai ziņas par faktiem, kas attiecas uz lietā nodibinātajiem apstākļiem, kas būtu par pamatu Tiesas sprieduma atcelšanai. Tādus apstākļus nekonstatē arī tiesas kolēģija.

Tiesas kolēģijai nav pamata lietā konstatētos apstākļus vērtēt pretēji vai citādi tāpēc, ka Iestāde nepiekrīt šādam apstākļu vērtējumam. Fakts, ka Iestāde pauž atšķirīgu viedokli un nonāk pie citiem secinājumiem, pats par sevi nevar kalpot par pamatu Tiesas sprieduma [5] atcelšanai.

R e z o l u t ī v ā d a ļ a

[11] Pamatojoties uz LAPK 289.^{12}panta otrās daļas 1.punktu, 289.^{21}pantu, 289.^{22}pantu, tiesas kolēģija

n o s p r i e d a

noraidīt Rīgas pašvaldības policijas priekšnieka Jura Lūkasa apelācijas sūdzību.

Atstāt negrozītu Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas 2020.gada 8.janvāra spriedumu.

Spriedums nav pārsūdzams un stājas spēkā tā sastādīšanas dienā 2020.gada 27.februārī.

Tiesnese	Aina Nicmane
Tiesnese	Diāna Dumbre
Tiesnese	Signe Kalniņa